



Raiffeisen Bank S.A.

**Raportul Directoratului
31 Decembrie 2008**

Referitor la situatiile financiare intocmite in
concordanta cu Standardele Internationale
de Raportare Financiara stabilite de
Uniunea Europeana



RAPORTUL DIRECTORATULUI REFERITOR LA SITUATIILE FINANCIARE CONSOLIDATE

31 DECEMBRIE 2008

1. DESCRIEREA GRUPULUI

Raiffeisen Bank S.A. este o banca universala, de top, de pe piata romaneasca, oferind o gama completa de produse si servicii de calitate superioara. Raiffeisen Bank S.A. opereaza de la 1 Iulie 2002, in urma fuziunii ce a rezultat din absorbtia Raiffeisen Bank Romania de catre Banca Agricola Raiffeisen SA. Fuziunea dintre cele doua banci a fost realizata la 30 iunie 2002 pentru a eficientiza procesele Grupului Raiffeisen in Romania.

Banca detine o participatie in proportie de 99.99% in cadrul Raiffeisen Capital and Investment S. A., o companie care furnizeaza servicii specifice bancilor de investitii si servicii de intermediere de valori mobiliare pentru clienti interni si externi, o participatie in proportie de 99.99% in cadrul Raiffeisen Asset Management S.A. societatea de administrare a investitiilor detinute de Grupul Raiffeisen precum si in cadrul Raiffeisen Services S.R.L. (participatie de 100% a Raiffeisen Capital Investment S.A.), o companie ce ofera servicii financiare (exceptand serviciile prestate pe pietele de capital).

Grupul a consolidat situatiile financiare ale subsidiarelor sale in concordanta cu IAS 27, "Situatii financiare consolidate si individuale".

Grupul detine actiuni in cadrul urmatoarelor asocieri in participatiune:

- Actiuni in proportie de 50% in cadrul Raiffeisen Leasing IFN S.A.
- Actiuni in proportie de 50% in cadrul ICS Raiffeisen Leasing S.R.L. din Republica Moldova detinuta 100% de Raiffeisen Leasing IFN S.A.
- Actiuni in proportie de 33.3% la Raiffeisen Banca pentru Locuinte S.A., entitate dedicata exclusiv activitatii de economisire-creditare.

Grupul a consolidat situatiile financiare ale asocierilor in participatie in concordanta cu IAS 31, "Interese in asocierile in participatie".



2. STRATEGIA RAIFFEISEN BANK

Raiffeisen Bank S.A. isi ajuta clientii sa reuseasca oferindu-le solutii financiare locale ce raspund multiplelor nevoi ale acestora si pe aceasta baza construiește relatii profitabile pentru ambele parti. Cautam sa intelegem nevoile specifice ale diferitelor segmente de clienti, iar conceperea produselor se bazeaza pe depasirea asteptarilor clientilor in ceea ce priveste calitatea. Reusim impreuna prin promovarea unei culturi care se bazeaza pe reusite, disciplina si competenta.

3. PERFORMANTA ACTIVITATII GRUPULUI IN 2008

3.1 ELEMENTELE SEMNIFICATIVE ALE PERFORMANTEI

In 2008, Raiffeisen Bank S.A. si-a imbunatatit vizibil rezultatele activitatii, asa cum rezulta din elementele semnificative ale performantei precum si elementele financiare cheie de mai jos:

a) Total Active

Totalul activelor a crescut cu 17,7% fata de anul anterior ajungand la o valoare de 19.369 mil. RON la sfarsitul anului 2008. Cea mai notabila crestere a fost cea a creditelor acordate clientilor, in proportie de 25%, iar portofoliul de titluri s-a dublat in comparatie cu 2007.

b) Prezentarea evolutiei creditelor si depozitelor

Mil. RON

	31 decembrie 2008	31 decembrie 2007
Credite¹	10.961	8.777
Depozite²	14.614	12.901

¹ Prin Credite intelegem "Credite si avansuri acordate clientilor" conform situatiilor financiare anuale

² Prin Depozite intelegem "Depozite de la clienti" conform situatiilor financiare anuale

Portofoliul de credite acordate clientilor a crescut cu 25%, in timp ce depozitele de la clienti au crescut cu 13%.

Impartirea pe valute si segmente de clientela pentru creditele acordate clientilor este prezentata mai jos:

Mil. RON

31 decembrie 2008			31 decembrie 2007		
	Corporate ³	Retail ⁴		Corporate	Retail
Credite	4.634	6.326	Credite	3.433	5.344
RON	2.222	3.829	RON	1.475	2.370
VALUTA	2.412	2.497	VALUTA	1.958	2.614

Volumul creditelor acordate catre segmentul de clienti Retail a crescut cu 19%, in timp ce creditele acordate segmentului de Corporatii a crescut cu 35%.

Actiunile grupului au crescut pe parcursul anului 2008, mai ales cele denumite in moneda locala (RON) cea mai mare influenta asupra acestei dinamici avand-o Corporatiile Locale Mari (in special credite pentru finantarea proiectelor, overdraft si finantarea stocurilor), Corporatiile Medii (in principal pe produse de overdraft si finantarea capitalului circulant) si Sectorul Public (imprumuturi la termen si produse de forfetare).

In tabelul de mai jos este prezentata evolutia depozitelor pe segmentele corporate si retail, pe valute, la 31 decembrie 2007 si 31 decembrie 2008:

³ Clientii Corporate cuprind corporatii mari, medii, institutii financiare si sectorul public

⁴ Clientii Retail cuprind persoane fizice, intreprinderi mici si mijlocii

Mil. RON

31 decembrie 2008			31 decembrie 2007		
	Corporate	Retail		Corporate	Retail
Depozite	6.357	8.257	Depozite	5.628	7.273
RON	3.390	4.767	RON	3.035	4.073
VALUTA	2.967	3.491	VALUTA	2.576	3.200

Volumul depozitelor atrase de la clientela a crescut cu 13% in comparatie cu momentul 31 Decembrie 2007 ca urmare a efectului agregat al urmatoarelor aspecte :

- Banca a crescut rata dobanzii pentru economii, avand drept scop atragerea de fonduri de la clientii locali;
- Extinderea continua a retelei (au fost deschise 121 de agentii noi in 2008).

c) Capitaluri Proprii

Capitalurile propriie au atins o valoare de 2.078 mil. RON (care include si profitul net al anului 2008) si reprezinta o crestere de 34% prin comparatie cu 2007, pe baza cresterii semnificative a profitului net.

d) Profit Net

In anul 2008 a fost obtinut cel mai mare profit net de pana acum, valoarea sa fiind de 614 mil. RON fata de 320 mil. RON in 2007 (crestere cu 92 %).

Profitul a crescut in principal datorita urmatoarelor factori:

- Venitul net din dobanzi a crescut cu 38% fata de anul 2007, ajungand la o valoare de 917 mil. RON in 2008;
- Venitul net realizat din comisioane a crescut cu 38% fata de anul 2007, ajungand la o valoare de 768 mil. RON in 2008;
- Veniturile nete din tranzactionare si Veniturile/Cheltuielile nete din alte instrumente financiare la valoare justa prin contul de profit si pierdere au crescut

cu 89% în fața de anul 2007, atingând o valoare de 370 mil. RON în anul 2008 (în 2007: 196 mil. RON)

- ⁵Cheltuielile operationale și cele salariale au crescut cu 26% în comparație cu anul 2007, de la 928 mil. RON la 1.168 mil. RON.

Referitor la distribuirea de dividende din profitul anului 2008, Raiffeisen Bank a propus Adunării Generale a Acționarilor distribuirea de dividende în valoare de 239.251.728 RON.

3.2 PRINCIPALII INDICATORI

Performanțele și poziția financiară pot fi prezentate sintetic prin intermediul următorilor indicatori :

- **Rata Rentabilității Activelor⁶** - a atins un procent de 3,43% în 2008, de la 2,1% în 2007, de unde rezultă o îmbunătățire semnificativă în capacitatea de a genera venituri;
- **Rata Rentabilității Fondurilor Proprii⁷** - a atins de asemenea o valoare ridicată de 33,9% în comparație cu valoarea de 22,8% a anului 2007;
- **Ponderele Costurilor în Venituri⁸** - Grupul a crescut eficiența operațiunilor în 2008, îmbunătățindu-se la 56% de la 64% în anul anterior. Această performanță a fost obținută în ciuda faptului că Grupul și-a continuat expansiunea;
- **Cheltuiala cu provizioanele pentru deprecierea activelor financiare raportată la venitul net din dobânzi⁹** - a atins o valoare de 21,08% în 2008 față de 17,3% în 2007;
- **Rata de Adecvare a Capitalurilor¹⁰** - a atins o valoare de 11,7% (neincluzând profitul anului 2008);
- **Rata de provizionare¹¹** - a fost situată la 3,85% în 2008, prin comparație cu 2,38% în 2007.

⁵ Formula de calcul folosită este Suma Cheltuieli Operationale și Salariae

⁶ Formula de calcul folosită este Profit Net pe Active medii

⁷ Formula de calcul folosită este Profit Net pe Capitaluri Proprii medii

⁸ Formula de calcul folosită este Cheltuieli operationale și salariale pe suma din Venituri nete din dobânzi, Venituri nete din comisioane, Veniturile nete din tranzacționare și Venituri (Cheltuielile) nete din alte instrumente financiare la valoare justă prin contul de profit și pierdere

⁹ Formula de calcul folosită este Cheltuieli nete cu provizioanele pentru deprecierea valorii activelor financiare pe Venituri nete din dobânzi

¹⁰ Formula de calcul folosită este Fonduri Proprii pe Active ponderate în funcție de risc

¹¹ Formula de calcul folosită este Provizioane specifice pentru riscul de credit pe Portofoliu de credite acrodate clienților (valutare brută înainte de provizionare).



3.3 CLIENTI SI DISTRIBUTIE

Raiffeisen Bank a continuat programul sau de investitii pentru extinderea si modernizarea retelei de agentii. Banca a deschis 121 de agentii noi pe parcursul anului 2008 ajungand la un total de 553 pana la sfarsitul anului.

Reteaua de ATM-uri a crescut cu un numar de 115 de aparate, totalul lor ajungand la 1026. In acelasi timp, reteaua de EPOS-uri s-a extins pana la peste 7800 de unitati, iar numarul cardurilor emise, de debit si credit, a crescut pana la 1.8 milioane.

La sfarsitul anului 2008, Raiffeisen Bank deservea un numar de peste 2 milioane de clienti.

4. SUBSIDIARE

Servicii de Investitie si Brokeraj

Raiffeisen Capital&Investment (RCI), societatea de servicii de investitii financiare a Grupului Raiffeisen din Romania, este un jucator important pe piata de capital.

Raiffeisen Capital&Investment ofera o gama variata de produse si servicii clientilor sai precum: plasamente de instrumente financiare, intermedierea tranzactiilor cu actiuni si obligatiuni listate la Bursa de Valori Bucuresti, precum si intermedierea emisiunilor de valori mobiliare, analiza si consultanta financiara pentru a sustine strategii individuale de investitii.

In 2008, Raiffeisen Capital&Investment s-a situat al doilea in topul intermediarilor de valori mobiliare cu tranzactii in valoare de peste 350 mil. EURO. De asemenea RCI a fost lider pe piata primara de actiuni cu o cota de piata de 53,40% si s-a situat pe pozitia secunda pe piata primara a obligatiunilor municipale.

Piata de capital

		Cifra de Afaceri (RON mil.)	Cota de piata
2008	Capital si venit fix	1.302,3	7.36%
2007	Capital si venit fix	3.083,3	8.13%

Managementul Activelor

Raiffeisen Asset Management S.A. (RAM), societatea de administrare a investitiilor detinuta de Grupul Raiffeisen, a continuat in 2008 sa isi dezvolte aria de produse si sa isi consolideze pozitia dominanta in ceea ce priveste inovatia in industria administrarii investitiilor. Au fost lansate doua fonduri noi de investitii:

1. Raiffeisen Strategii Valutare este un fond monetar cu randament ridicat ce are ca strategie cresterea veniturilor prin capitalizarea oportunitatilor oferite pe piata valutara.
2. Raiffeisen Strategii Monetare este un fond monetar ce genereaza profituri atractive si in acelasi timp mentine o lichiditate ridicata si un risc scazut.

De asemenea Raiffeisen Asset Management a dezvoltat in 2008 o noua linie de afaceri, fondul de pensii facultative, fiind astfel, prima si singura companie de investitii de pe acest segment de piata alaturi, de cateva companii de pensii si asigurari.

Activitatea de leasing financiar

Raiffeisen Leasing IFN SA a fost infiintata in iulie 2002 ca urmare a deciziei strategice a Grupului Raiffeisen de a completa pachetul de servicii financiare oferite pe piata romaneasca cu solutii de leasing financiar.

In 2008 activitatea companiei a scazut cu 27% ajungand la o valoare de 700 mil. RON, datorita contractarii pietei de leasing, a schimbarilor aduse conditiilor de refinantare, din ultimele 3 luni ale anului, cat si fluctuatiilor ratei de schimb.

Activitatea de economisire-creditare

Raiffeisen Banca pentru Locuinte (RBL) este prima banca de economisire-creditare in sistem locativ din sistemul bancar romanesc oferind un produs in RON al carui filozofie se bazeaza pe combinarea etapei de economisire cu cea de creditare.

Indicatorii principali ai bancii la data de 31 Decembrie 2008 sunt: un portofoliu de 96.000 de contracte, cu o valoare de 1.732 mil. RON, depozitele de la clientela in valoare de 214 mil. RON si total credite acordat in valoare de de 44 mil. RON.

5. MEDIUL ECONOMIC BANCAR IN 2008

Criza de pe pietele financiare internationale s-a amplificat de-a lungul anului 2008 si a atins punctul culminant in ultima parte a anului dupa colapsul bancii Lehman Brothers din SUA. Atunci, pietele monetare si de creditare au inghetat atat in Europa cat si in SUA. Pentru a restabili increderea participantilor pe aceste pietete, bancile centrale din intreaga lume au decis sa injecteze importante cantitati de lichiditati in pietete si sa accepte o arie mai extinsa de colaterale de la institutiile financiare.

Criza de pe pietete externe a avut un impact semnificativ si asupra economiei romanesti mai ales in ultimele luni ale anului 2008. O crestere a aversiunii la risc pe pietete internationale a fost urmata de o deteriorare semnificativa a interesului investitorilor straini pentru Romania. Romania a fost perceputa ca fiind vulnerabila datorita dezechilibrelor macroeconomice mari (deficit bugetar si deficit de cont curent) .

Dupa ce in prima jumatate a anului 2008 volatilitatea leului a fost scazuta, in a doua parte a anului, leul a intrat pe trend descendent. Insa, deprecierea a fost limitata de interventiile BNR pe piata valutara si de controlul riguros al lichiditatii pe piata monetara. Rata dobanzii pe piata nationala a inceput sa creasca simultan cu cresterile succesive ale ratei dobanzii de politica monetra. Cresterea lor a fost amplificata de asemenea prin schimbarea pozitiei bancii centrale fata de sectorul bancar, de la debitorul net la creditorul net (bancile au incheiat anul prin accesarea facilitatilor de credit BNR dupa ce au plasat multi bani in depozite la banca centrala la inceputul lui 2008).

Cresterea aversiunii la risc pentru Romania, inghetarea pietelor internationale de credit si deteriorarea perspectivelor economice ale Romaniei i-au facut pe cei interesati de acordarea de credite, sa fie retinuti in acest sens. Astfel, accesul la credite in monede straine a devenit mai dificil si mai scump. In concluzie, dupa expansiunea rapida din primele 3 trimestre ale anului 2008, cresterea creditelor neguvernamentale a incetinit semnificativ, in lunile de sfarsit ale anului 2008.

Luand in considerare recente dezvoltari in economie, cel mai probabil scenariu pentru 2009 este unul in care activitatea economica va incetini semnificativ. In acelasi timp, incertitudinile referitoare la urmatoarele dezvoltari economice sunt importante in acest moment.

6. RISCURI

Grupul abordeaza riscul intr-o maniera prudenta, in concordanta cu telurile sale de dezvoltare pe termen lung. Functia de management al riscului este independenta de cea comerciala si se concentreaza asupra administrarii urmatoarelor riscuri: risc de credit, risc de piata, risc valutar, risc de lichiditate, risc operational si risc reputational.

Administrarea Riscului

Directoratul RBRO are raspunderea generala pentru stabilirea si supravegherea cadrului general privind managementul riscului in cadrul Grupului. Directoratul a stabilit sarcinile Comitetului de Active si Pasive (ALCO), Comitetului de Administrarea a Riscurilor Semnificative si Comitetului de Credit, care sunt responsabile pentru dezvoltarea si monitorizarea politicilor de administrare a riscului pe ariile pe care le gestioneaza. Toate comitetele raporteaza cu regularitate Directoratului. In plus, Consiliul de Supraveghere isi indeplineste misiunea de supraveghere si control, specifica sistemului dualist de administrare, acoperind si problematica managementului riscului.

Politicile de management al riscului sunt elaborate in vederea identificarii si analizei riscurilor la care este expus grupul, pentru stabilirea unor limite adecvate de risc si a procedurilor de control. Se acorda o atentie deosebita monitorizarii riscurilor si respectarii limitelor definite. Politicile si procedurile de management al riscului sunt revizuite cu regularitate pentru a reflecta schimbarile in evolutia pietei, a produselor si serviciilor oferite. Grupul, prin intermediul proceselor de instruire si de conducere, are ca scop dezvoltarea unui mediu de lucru riguros, in cadrul caruia angajatii sa isi inteleaga bine rolurile si obligatiile profesionale.

Consiliul de Supraveghere, prin Comitetul de Audit este responsabil de monitorizarea conformitatii cu procedurile de management al riscului ale Raiffeisen Bank. Comitetul de Audit este asistat in exercitarea acestei functii de catre Auditul Intern. Auditul Intern verifica regulat si/sau ad-hoc modul in care sunt respectate in cadrul grupului procedurile si instrumentele de control al riscurilor, rezultatele fiind raportate Comitetului de Audit.

In ceea ce priveste aplicarea prevederilor Basel II, incepand cu ianuarie 2008 s-a implementat abordarea standard privind riscul de credit, riscul de piata si riscul operational.

Riscul de credit

Grupul este expus la riscul de credit ca rezultat al activitatilor de tranzactionare, acordare de credite si efectuare de investitii, precum si in cazurile in care actioneaza ca intermediar in contul clientilor sau al tertilor sau de emitere de garantii.

La nivelul Grupului, functia de risc este monitorizata de catre Banca prin supravegherea si aprobarea politicilor de credit ale membrilor grupului, acolo unde isi gasesc aplicabilitatea, si de asemenea Banca monitorizeaza riscul de credit la nivelul portofoliului pe baza rapoartelor primite lunar de la membrii grupului ce se ocupa de acestea.

De asemenea, aprobarea expunerii la riscul de credit peste o anumita valoare stabilita pe baza unor documente interne ale grupului este facuta la nivelul Bancii.

Riscul de credit asociat activitatilor de creditare si de leasing este evaluat in concordanta cu politicile de creditare definite pentru diversele categorii de clienti si se monitorizeaza conform procedurilor de creditare dezvoltate in cadrul Grupului.

Riscul de credit asociat activitatilor de tranzactionare si efectuare de investitii este administrat prin intermediul procedurilor de management al riscului de contrapartida. Acest risc este controlat prin selectarea contrapartidelor care au un profil de risc de credit satisfactor, prin obtinerea de garantii in situatiile in care se considera necesar, prin monitorizarea activitatii contrapartidelor si a evolutiei lor financiare si prin urmarirea incadrarii in limitele de expunere stabilite.

Riscul de credit asociat activitatilor de acordare de credite este evaluat in concordanta cu politicile de creditare definite pentru diversele categorii de clienti si se monitorizeaza conform procedurilor de creditare dezvoltate in cadrul Grupului.

Riscul de piata

Riscul de piata este compus din:

➤ Riscul de rata a dobanzii

Grupul este expus la riscul de rata a dobanzii datorat modificarilor adverse ale ratelor in masura in care activele purtatoare de dobanda si datoriile purtatoare de dobanda ajung la scadenta sau isi schimba ratele de dobanda la momente diferite sau in sume diferite. Principalele surse de risc de rata a dobanzii sunt: corelatiile imperfecte intre maturitatile (in cazul ratelor de dobanda fixa) sau datele de schimbare a dobanzii (in cazul ratelor de dobanda variabila) pentru activele si datoriile purtatoare de dobanda, evolutii adverse ale pantei si formeii curbei randamentelor (necorelarea evolutiei randamentelor activelor si pasivelor purtatoare de dobanda), corelatiile imperfecte in ajustarea ratelor de dobanda incasate sau platite ale diferitelor instrumente care altfel au caracteristici de dobanda similare, precum si optiunile atasate produselor grupului.

Expunerea Grupului la modificarile ratelor de dobanda determina activitatile sale de management al riscului de dobanda al elementelor bilantiere. In general, activele purtatoare de dobanda ale grupului au o durata mai mare si isi modifica dobanzile mai des

decat datoriile purtatoare de dobanda. Aceasta inseamna ca intr-un mediu in care ratele de dobanda cresc, marjele de dobanda se vor diminua pe masura ce datoriile isi reinnoiesc dobanzile. Totusi, efectul total va depinde de un numar de factori, incluzand masura in care rambursarile apar mai devreme sau mai tarziu decat la datele contractuale precum si modificarile in senzitivitatea activelor si datoriilor in diferite valute in cadrul perioadelor de renegociere a dobanzilor.

➤ **Riscul valutar**

Grupul este expus la riscul valutar datorita tranzactiilor in valuta contra RON. Cursul valutar afecteaza direct bilantul si contul de profit si pierdere intrucat activele, datoriile si elementele extrabilantiere denumite in valute trebuie sa fie convertite in moneda de referinta (RON) la fiecare data de raportare.

Instrumentele financiare folosite de grup pentru controlul riscului valutar includ tranzactii de tip forward si de tip swap.

Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate apare in legatura cu finantarea activitatilor grupului si cu managementul pozitiiilor pe active. Include atat riscul de a nu asigura finantarea activelor la maturitatile si ratele corespunzatoare, precum si riscul de a nu putea lichida un activ la un pret corect si intr-un interval de timp potrivit.

Grupul are acces la diverse surse de finantare. Fondurile sunt asigurate prin folosirea unei game largi de instrumente incluzand depozite, credite si capital social. Aceasta imbunatateste flexibilitatea Grupului in materie de finantare si in general diminueaza costul lichiditatii. Grupul are ca obiectiv mentinerea unui echilibru intre continuitatea finantarii si flexibilitatea data de utilizarea datoriilor cu diferite maturitati. Grupul evalueaza in permanenta riscul de lichiditate prin identificarea si monitorizarea modificarilor in sursele de finantare si prin diversificarea acestora.

Riscul operational

Riscul operational reprezinta riscul direct sau indirect de pierdere, rezultat din modul inadecvat de gestionare a proceselor interne, a oamenilor, din sisteme neadecvate sau din evenimente externe (conditii economice, schimbari in mediul bancar, progrese tehnologice, schimbarea legislatiei, etc.). Aceasta definitie include riscul legal, dar exclude riscul strategic si riscul reputational.

Riscul legal, ca o componenta a riscului operational, apare ca urmare a neaplicarii sau aplicarii defectuase a dispozitiilor legale sau contractuale, cu impact negativ asupra organizatiei.

Grupul isi propune sa administreze riscul operational pentru a evita inregistrarea de pierderi financiare si reputationale, mentinand in acelasi timp sub control costurile pe produs in contextul unor proceduri de control care sa nu restrictioneze initiativa si creativitatea.

In acord cu cele mentionate mai sus, Grupul foloseste instrumente dedicate administrarii riscului operational: colectarea incidentelor de risc operational, indicatori cheie, evaluarile riscului, analiza de scenarii.

Acest Raport a fost analizat si aprobat de Directoratul Raiffeisen Bank S.A. in sedinta din 24 martie 2009.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'S. van G.' with a long horizontal stroke extending to the right.

Steven van Groningen
Presedinte Directorat
Raiffeisen Bank S.A.